751/06

Den 26. juni 2006 blev i sag nr. 67.703:

xxxxx xxxxxx xxxxxxxx
xxxxxxxxxxxx xx
xxxx xxxxxx x

mod

Danica Pension
Parallelvej 17
2800 Lyngby

afsagt sålydende

k e n d e l s e :

Forsikringstageren, der har livsforsikring i Danica Pension, påstår selskabet tilpligtet at anerkende, at hans erhvervsevne er nedsat med mindst 2/3.

Klageren har i perioden fra den 9/8 2003 til den 9/9 2003 fået udbetalt forsikringsydelse for tab af erhvervsevne og i perioden 5/1 2004 til 1/8 2005 blevet bevilget midlertidig udbetaling for tab af erhvervsevne samt præmiefritagelse.

Forsikringen giver ret til udbetaling, hvis forsikrede som følge af sygdom eller ulykkestilfælde mister erhvervsevnen i dækningsberettigende grad. Forsikringen giver ret til halv ydelse, hvis forsikredes erhvervsevne er nedsat til mellem 1/2 og 1/3, respektive hel ydelse, hvis forsikredes erhvervsevne er nedsat til 1/3 eller mindre.

Klageren gør gældende, at hans erhvervsevne er nedsat med mindst 2/3.

Det fremgår af sagen, at klageren, der er født i 1956, har arbejdet som chauffør siden han var 20 år. Den 27/1 2002 fik han et hjertestop og udviklede som følge heraf en depressiv tilstand samt angst. Han blev efterfølgende opsagt fra sit arbejde på grund af sygemelding. Han forsøgte at genoptage arbejdet hos en anden arbejdsgiver og arbej-

dede gennem cirka to måneder som chaufførafløser, hvorefter han måtte ophører pga. angst i forbindelse med at køre lastbil.

Klageren blev sygemeldt fra arbejdet den 7/1 2004. Af lægeattesten dateret den 7/1 2004 fremgår vedrørende sygemeldingen:

"

| | |
|---|---|
| **1.** Hvorledes er forsikredes tilstand nu? | Hjertemæssigt i orden - men er sygemeldt p.g.a. meget uhensigtsmæssige arbejdstider, som er yderst belastende for helbredet generelt. |

"

Attesten vedrørende uarbejdsdygtighed dateret 16/1 2004 angiver som diagnose:

"Følger efter blodprop i hjertet - stressende arbejdsforhold."

Klageren er blevet forsøgt arbejdsprøvet som servicemedarbejder tre timer dagligt. Arbejdet og klagerens håndtering heraf er i kommunens afmeldingsskrivelse dateret den 21/1 2005 beskrevet således:

"**Faglig beskrivelse af virksomhedspraktikken:**

P. har i virksomhedspraktikken arbejdet med at vedligeholde de huse, som børnene kan bruge i Børnebyen.

De fleste opgaver har været af håndværksmæssig karakter, såsom reparere tage på husene, så det ikke regner ind. Sætte nye døre og vinduer i eller reparere de eksisterende. Malerarbejde på husene.

Vedligehold af legepladser og fælleslokaler og værksteder, har P. ikke arbejdet med.

R.B., leder af Børnebyen aftalte med P., at han skulle lave et hus om ugen. R.B. vurderede at det ville være realistisk at nå dette, med en arbejdstid på 3 timer dagligt.

Arbejdet har indebåret en del motion, da der er meget gående arbejde til og fra husene.

R.B. har flere gange forsøgt at give P. gode råd, vedrørende at gøre arbejdet lettere. Det har R.B. ikke følt at P. har taget imod.

R.B. vurderer at P. godt ville kunne varetage de funktioner, som han har været beskæftiget med. Han kan ikke se noget til hinder for at P. ville kunne arbejde 3-4 timer dagligt.
Det har gået fint med at arbejde selvstændigt, hvilket også var P.'s ønske at komme til. R.B. vurderer dog at det har knebet med at tænke selvstændigt i forhold til planlægning af dagens opgaver. P. har ofte påført sig ekstra arbejde ved ikke at have planlagt ordentligt, hvad han skulle.

P. har flere dage, hvor han gik hjem før tid samt dage hvor han var sygemeldt grundet angstproblematikken.

P. stoppede i virksomhedspraktikken før tid efter 1½ måned, da han blev sygemeldt af egen læge, med ifølge P. begrundelsen om at det ville være bedst ifht. pension."

Klagerens samlede arbejdsevne og funktionsniveau er beskrevet af kommunen i afmeldingsskrivelsen af 21/1 2005. Det fremgår heraf:

"**Samlet vurdering af arbejdsevne og funktionsniveau:**
På baggrund af P.'s indsats i virksomhedspraktikken vurderes det at P.'s arbejdsevne er nedsat set i forhold til det ordinære arbejdsmarked. Han har ikke kunnet klare at varetage 3 timers arbejde dagligt, selv med de skånehensyn som der blev taget. P.'s arbejdsidentitet er stille og roligt forsvundet i takt med at angstproblematikken har taget over, efter at P. fik en blodprop i hjertet.
Angstproblematikken gør at P.'s funktionsniveau er nedsat i en sådan grad at det afholder ham fra at kunne arbejde på ordinære vilkår. P. fungerer dårligt sammen med andre grundet hans angstproblematik. Han lever en meget isoleret tilværelse med udgangspunkt i hjemmet, hvor han opholder sig det meste af tiden. Pt. er P.'s funktionsniveau med til at holde ham fra arbejdsmarkedet. Muligheden for en eventuel bedring afhænger af vurderingen i den psykiatriske speciallægeerklæring, som der skal udfærdiges på P."

Efterfølgende har kommunen indhentet en psykiatrisk speciallægeerklæring dateret den 22/2 2005. Objektivt psykisk har speciallæge i psykiatri K.B. beskrevet klageren således:

> "Han er under samtalen vågen, klar og orienteret. Stemningslejet virker umiddelbart neutralt og velmoduleret. Han er flere gange under samtalen humoristisk, men giver dog samtidig generelt udtryk for håbløshedsfølelse og pessimisme, men dog ikke selvbebrejdelser eller forestillinger om skyld. Der er intet psykotisk materiale i form af hallucinationer, vrangforestillinger eller styringsoplevelser. Han er nok i starten af samtalen lidt nervøs og utryg, men der ses dog under samtalen en god udvikling af den dybe kontakt. Han giver upåfaldende øjenkontakt og virker i løbet af samtalen tiltagende tryg.
>
> Han svarer klart og sammenhængende på de stillede spørgsmål. Han har ikke problemer med at mobilisere erindringsstof. Han er intelligensmæssigt upåfaldende. Han fremtræder, altså bortset fra en vis ængstelighed, psykisk upåfaldende. Det fremgår dog også, at han formentlig altid har fremtrådt noget karakterneurotisk, ængstelig og tilbageholdende, og at han også før blodproppen i 2002 har haft vanskeligheder ved social kontakt i større grupper."

Samlet har speciallægen i erklæringen konkluderet:

> "48-årig mand, der frem til 2002 har fungeret stabilt i beskæftigelse, om end han som følge af branchens konjunkturer har haft en del skiftende arbejdssteder. Psykisk har han tidligere været stort set rask, men dog med en karakterneurotisk grundpersonlighed præget af forsigtighed, tilbageholdenhed, konfliktskyhed og formentlig nogen rigiditet og med tvangstræk. Han har her ud over haft vanskeligheder ved social kontakt, der dog næppe efter beskrivelsen fuldt ud opfylder kriterierne for en social fobi.
>
> Efter AMI i 2002 har han stort set restitueret sig rent fysisk, men har oplevet udpræget forværring af psykiske symptomer i form af især angstsymptomer. Han fortæller her ud over om tendens til tristhed og depressivitet og efter beskrivelsen med en sådan modulation i stemningslejet, at der næppe kan være tale om genuin depressiv lidelse, hvad han da heller ikke i samtalen frembyder tegn på.

> Den beskrevne forværring i den psykiske funktion udgør i sig selv en væsentlig hindring for funktion på arbejdsmarkedet, hvad jo også den gennemgåede arbejdsprøvning har vist. Undertegnede er, som egen læge af den formening, at der næppe er særlige udsigter til forbedring af arbejdsevnen som følge af behandling, men jeg har dog samtidig anbefalet klienten med egen læge at diskutere muligheder for behandlingsforsøg med egentlig antidepressiv og angstdæmpende behandling i form af SSRI-præparat, der ofte kan have nogen virkning på social fobi. Han er dog samtidig forberedt på, at de mest oplagte behandlingsmuligheder samtidig kan frygtes at forværre hans potensproblemer."

I kommunens vurdering af klageren er i notat af 31/5 2005 anført:

> "Ressourceprofilen har vist, at P.D.S. på grund af sin angstlidelse ikke vil kunne vende tilbage til arbejdsmarkedet. Han har haft angst i mange år, og lægekonsulent har vurderet, at lidelsen er stationær. Der er ingen behandlingsmuligheder. På den baggrund vurderes, at P.s arbejdsevne ikke kan udvikles, ej heller i forhold til et flexjob."

Ved afgørelse af 8/6 2005 fra kommunen er klageren blevet tilkendt førtidspension med virkning fra den 1/6 2005. Kommunen anfører i afgørelsen:

> "Begrundelsen er, at det på baggrund af oplysningerne i sagen vurderes, at Deres arbejdsevne er varigt nedsat i et sådant omfang, at De ikke vil være i stand til at blive selvforsørgende ved indtægtsgivende arbejde."

Selskabet har den 30/6 2005 vurderet, at klagerens erhvervsevne er nedsat til mellem halvdelen og 1/3. Som begrundelse herfor anfører selskabet:

> "… lægger lægekonsulenten blandt andet vægt på, at der fortsat er behandlingsmuligheder, som kan bedre din tilstand, så du på længere sigt burde kunne klare et hensynstagende arbejde på omkring halv tid."

Klageren har ikke accepteret afgørelsen, og sagen er på ny blevet forelagt selskabets lægekonsulent. Selskabet har som yderligere begrundelse for dets standpunkt i skrivelse af 8/8 2005 anført:

"… lægger lægekonsulenten blandt andet vægt på, at det fremgår af den psykiatriske speciallægeerklæring udarbejdet af overlæge K.B., at du fremtræder neutral af stemning, humoristisk og intelligensmæssig upåfaldende, samt psykisk upåfaldende bortset fra en vis ængstelighed. Ud fra beskrivelsen af din tilstand vurderer lægekonsulenten, at du burde kunne varetage et passende hensynstagende arbejde på omkring halv tid."

Klagerens partsrepræsentant har ved udateret skrivelse stillet sig uforstående over for denne begrundelse, idet :

"Vi finder det helt uforståeligt, at jeres lægekonsulent kan bedømme vort medlem, ud fra speciallægeerklæringen af 22. feb. 2005 af overlæge K.B., OUH., til at have en erhvervsevne på 50 %.

Lægekonsulenten tolker åbenbart speciallægeerklæringen på sin helt egen måde, idet den, læst med vores øjne, beskriver vort medlems fysiske og psykiske tilstand for stationær og at behandlingsmulighederne er udtømte.

O. Kommune har tilkendt ham social førtidspension, hvilket reel betyder, at der er mindre end 25 % resterhvervsevne tilbage."

Sagen er herefter blevet forelagt selskabet lægekonsulent endnu engang, og selskabet har som svar på partsrepræsentantens skrivelse ved brev af 1/9 2005 anført:

"Vores lægekonsulent mener ikke, at der er grund til at indhente yderligere oplysninger om P.'s helbredstilstand, da det ikke fremgår af oplysninger, at der skulle være sket en forværring af denne siden speciallægeerklæringen fra overlæge K.B. blev udarbejdet. Jeg kan samtidig oplyse, at vores lægekonsulent ikke tolker speciallægeerklæringen på hans helt egen måde, men direkte citerer ud fra erklæringen, hvordan P. fremtræder ved undersøgelsen, samt overlæge K.B.'s vurdering af ham."

Klageren har herefter indbragt sagen for nævnet med påstand om, at hans resterhvervsevne er mindre end 1/3.

Selskabet har ved skrivelse af 28/9 2005 over for nævnet fastholdt afgørelsen og til støtte herfor bl.a. anført:

"Der synes således ikke at være sammenhæng mellem psykiaterens objektive beskrivelse af klagers psyke og kommunens tilkendelse af førtidspension. Endvidere synes der ikke at være sammenhæng mellem psykiaterens objektive beskrivelse af klagers psyke og klagers subjektive beskrivelse af eget funktionsniveau.

På baggrund af sagens akter blev klagers generelle erhvervsevne vurderet af selskabets psykiatriske lægekonsulent J.B. i juni 2005. Lægekonsulenten vurderede, at klagers generelle erhvervsevne inden for ethvert erhverv var nedsat til mellem 1/2 og 1/3. Lægekonsulenten lagde blandt andet vægt på, at der fortsat var behandlingsmuligheder, som kunne bedre klagers tilstand, således at klager på længere [sigt] kunne klare et hensyntagende arbejde på omkring halv tid, men at klager under alle omstændigheder ville kunne varetage et hensyntagende arbejde på mellem halv tid og 1/3 tid. Klager fandtes således berettiget til halv udbetaling ved tab af erhvervsevne, længst til forsikringen udløber den 1. januar 2017. En generel erhvervsevne på mellem 1/2 og 1/3 giver ikke ret til præmiefritagelse. Selskabet valgte dog kulancemæssigt at forlænge klagers præmiefritagelse og fuld udbetaling af erhvervsevne frem til 1. august 2005. Der henvises i øvrigt til begrundelsen i Danicas brev af 30. juni 2005, jf. bilag …"

Af forsikringsbetingelserne fremgår bl.a.:

"**§ 4. Dækning ved tab af erhvervsevne.**

**Stk. 1. Ret til udbetaling ved tab af erhvervsevne.**

…

Forsikringsydelsen udbetales, hvis forsikredes erhvervsevne midlertidigt eller længerevarende er nedsat til 1/3 eller mindre af den fulde erhvervsevne.

Den halve forsikringsydelse udbetales, hvis forsikredes erhvervsevne midlertidigt eller længerevarende er nedsat til mellem 1/2 og 1/3 af den fulde erhvervsevne.

Forsikringen dækker aldrig tab af erhvervsevne, hvis der ikke ved en lægelig undersøgelse kan påvises objektive tegn på tilstedeværelsen af mén eller sygdom (f.eks. hvor der alene er tale om subjektive klager over smerter, gener og lignende).

…

Tilkendelse af offentlig førtidspension medfører ikke automatisk ret til udbetaling ved tab af erhvervsevne."

Nævnet udtaler:

Nævnets flertal - 4 medlemmer - finder det på baggrund af speciallæge K.B.'s erklæring og kommunens ressourceprofil godtgjort, at klagerens generelle erhvervsevne fra den 1/8 2005 er nedsat med 2/3.

1 medlem finder, at et erhvervsevnetab på 2/3 ikke er godtgjort.

Afgørelsen træffes efter stemmeflertallet.

Derfor

b e s t e m m e s :

---

Selskabet, Danica Pension, skal anerkende, at klageren har mistet 2/3 af erhvervsevnen og udbetale klageren fulde ydelser fra den 1/8 2005 med tillæg af renter i henhold til forsikringsaftalelovens § 24.

J. Hermann